

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	V/ 0 0 2 2 2 - 0 / 2023
Érkezett:	2023 JAN 30.
Záradék: Az irat elektronikus íratról készített papír alapú másolat	
Alkotmánybíróság	
POSTÁN	EGYÉB:
Példány:	Melléklet: 35-45. Kezelőiroda:
1	1015 16 en

Budapest Környéki Törvényszék	
Polgári Kollégiuma	
I. fokú szakég	
Érk.:	2023 -01- 19
Érk. módja: személyesen / postán / elektronikusan gyűjtőadában / e-mail-en / faxon	
Példány:	20360 / 2022 / 14
Ügyszám:	

Budapest Környéki Törvényszék útján, elektronikusan előterjesztve
elsőfokú ügyszám: 4.P.20.360/2022.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted]
[redacted] mint Indítványozó (a továbbiakban: Indítványozó) –
hivatalos iratok átvételére is jogosult – jogi képviselőm, a Kovács Vince Ügyvédi Iroda útján (képv.: dr.
Kovács Vince, [redacted]
[redacted]
[redacted]), az
alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtett indokok alapján a Kúria 1/2022. számú BPJE jogegységi határozatát, mint a Budapest Környéki Törvényszék 4.P.20.360/2022/5. számú-, illetve a Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.25.825/2022/2. számú végzésében alkalmazott alaptörvény-ellenes jogegységi határozatot semmisítse meg. Kérjük továbbá a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fentiek mellett az Abtv. 28. § (2) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva szíveskedjen felülvizsgálni a Budapest Környéki Törvényszék 4.P.20.360/2022. számú-, illetve a Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.25.825/2022. számú eljárása alkotmányosságát is.

A kérelem anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének C) cikk (1) bekezdése (a hatalommegosztás elve), a 28. cikke (a bírói jogalkalmazás keretei), a XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog), valamint a XIII. cikk (1) bekezdése (tulajdonhoz való alkotmányos jog).

A kérelem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 37. § (2) bekezdése, illetve az Abtv. 26. § (1) bekezdése, amelyek alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja és megsemmisíti az egyedi bírósági ügyben alkalmazott Alaptörvénnyel ellentétes jogegységi határozatot, illetve az Abtv. 28. § (2) bekezdése, amely alapján az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § alapján előterjesztett panaszokkal kapcsolatban vizsgálja a bírósági eljárás alkotmányosságát is.

Az Indítványozó személyes érintettségét igazolja, hogy az Indítványozó felperes volt abban a polgári peres eljárásban, amelyet a Kúria 1/2022. számú BPJE jogegységi határozata (a továbbiakban: Jogegységi Határozat) alapján szüntetett meg a bíróság.

A Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.25.825/2022. számú végzését 2022. november 21. napján kézbesítették Indítványozó jogi képviselője részére, így a jelen alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján.

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „alapvető alkotmányjogi jelentőségű” (Abtv. 29. §), ugyanis annak tárgya, hogy a Kúria a konkrét bírósági ügyben alkalmazott 1/2022. számú BPJE jogegységi határozatában megsértette-e az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében foglalt hatalommegosztás elvét, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogalkalmazási követelményeket, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog követelményét akkor, amikor a 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 1. § (1) bekezdésével ellentétesen utasította büntetőeljárású útra a

Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdései szerinti igény elbírálását. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel továbbá, hogy a fentiek szerinti Jogegységi határozat rendelkezései alapján történt permegszüntetés eredményezte-e az Indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányos tulajdonhoz való joga sérelmét.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése alapján az Indítványozó nem járul hozzá az adatai közzétételéhez. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján jelen alkotmányjogi panasz a Budapest Környéki Törvényszék útján került előterjesztésre elektronikus úton.

I. A tények

1. Indítványozó a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdései alapján polgári peres úton érvényesítette a kamatfizetési igényét (a keresetlevél I/2. számon mellékelve) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, mint I. rendű, a Legfőbb Ügyészség, mint II. rendű és a Fővárosi Törvényszék, mint III. r. alperesekkel szemben. A Rendelet *expressis verbis* nem mondja ki azt, hogy mely bíróság hatáskörébe tartozik az igény elbírálása, pusztán arra utal, hogy a büntetőeljárásban történt készpénzlefoglalást követően a Rendelet alapján lehet bírói úton a kamatigényt érvényesíteni. A Rendelet tehát biztosítja az igény érvényesítésének lehetőségét, az erre hatáskörrel rendelkező bíróságot azonban nem jelöli meg.

2. A Pp. 1. § (1) bekezdése értelmében a Pp-t „*kell alkalmazni a bíróság eljárására, ha jogszabály biztosítja a bírói utat és törvény nem rendeli eltérő szabályok alkalmazását*”. Tehát amennyiben bármely jogszabály biztosítja a bírói utat az adott igény elbírálására, úgy annak elbírálása akkor nem tartozik a polgári bíróság hatáskörébe, ha erről törvény külön rendelkezik. Amennyiben nincs ilyen törvényi rendelkezés, úgy a Pp. alapján kell eljárnia a bíróságnak.

3. Jelen esetben a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdései teremtették meg a kamatigény bírói úton való érvényesíthetőségét. A Rendelet ugyanakkor nem rendelkezett arról, hogy ezen igényt mely bíróság köteles elbírálni. A büntetőeljárásról szóló XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 321-322. §-i rendelkeznek arról, hogy a lefoglalt dolgot vagy az annak helyébe lépő értéket kinek kell kiadni. A Be. nem szól arról, hogy a lefoglalás utáni kamatigényt milyen eljárásban lehet érvényesíteni, ugyanakkor a 322. § kifejezetten arról rendelkezik, hogy a Be. keretein belül meghatározottakon túl a jogosult a polgári jog szabályai szerint érvényesítheti az igényét. Azaz, a büntetőeljárásról szóló törvény sem rendeli az igény elbírálását a büntetőbíróság hatáskörébe, sőt az „egyéb” igények elbírálását kifejezetten a polgári bíróság hatáskörébe utalja.

4. A jelen panaszbeadvánnyal érintett polgári peres eljárással mindenben megegyező ténybeli-, és jogi alapon-, ugyanezen alperesek ellen, ám más felperesek által kezdeményezett polgári peres eljárásban a Kúria Pfv.III.21.047/2020/18. számon meghozott végzésével (I/3. számon mellékelve) – hatáskörét hivatalból vizsgálva, illetve azt megállapítva – a Rendelet alkalmazhatósága mellett foglalt állást, illetve megállapította, hogy a Rendeletben rögzített kamatfizetési feltételek teljesültek, a jogosultak igénye megalapozott volt. A hivatkozott végzés alapját képező büntetőeljárás megegyezett a jelen panaszeljárással érintett polgári peres eljárás alapját képező büntetőeljárással, a két polgári peres eljárás alapját ugyanazon büntetőeljárás képezte.

5. A Kúria döntésére figyelemmel Indítványozó kamatfizetés iránti igénye érvényesítése végett keresetet terjesztett elő a polgári perrendtartás szabályai alapján fent nevezett alperesekkel szemben.

6. Indítványozó által kezdeményezett per folyamatban léte alatt a Kúria meghozta az 1/2022. számú BPJE jogegységi határozatot (I/4. számon mellékelve). A Jogegységi Határozatban a Kúria akként foglalt állást, hogy a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdései szerinti kamatigényt kizárólag büntetőeljárásban lehet érvényesíteni. A Kúria megítélése szerint a korábbi bírói gyakorlat „széttartó” volt, emiatt szükségeltetett a joggyakorlat egységesítése. Emellett a Kúria az Alaptörvény 28. cikkben foglalt ésszerű jogalkalmazási elv mentén arra a következtetésre jutott, hogy az ésszerűség és a józan ész alapján csak és kizárólag büntetőeljárásban érvényesíthető a fenti kamatigény. A Kúria a Jogegységi határozatában nem jelölte meg azt a törvényt, amely konkrét rendelkezéseire alapítva állapította volna meg a büntetőbíróság hatáskörét.

7. A Kúria – a Jogegységi Határozatban – megállapította továbbá, hogy a polgári peres eljárásban ún. pergátló akadályt képez az, hogy az igény elbírálására nem a polgári, hanem a büntetőbírósnak van hatásköre.

8. A Jogegységi Határozat nyomán – és az abban foglaltak alapulvételével – a Budapest Környéki Törvényszék 4.P.20.360/2022/5. számú végzésével (I/5. számon mellékelve) a pert megszüntette. Indítványozó a per megszüntetése ellen jogorvoslati kérelmet terjesztett elő. A fellebbezés (I/6. szám alatt mellékelve) alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla a 4.Pkf.25.825/2022/2. számú végzésével (I/7. számon mellékelve) az elsőfokú bíróság végzését – a végzés indokai kiegészítésének mellőzésével – helyben hagyta. Az Ítéltábla végzése indokolásában előadta, hogy megítélése szerint egyfelől nem volt helye az Indítványozó kérelmére az alaptörvény-ellenes Jogegységi Határozattal szemben az Alkotmánybírósághoz fordulásnak. Továbbá megállapította, hogy mivel a Jogegységi Határozat értelmében Indítványozó igényét büntetőeljárásban kell elbírálni, ezért ez olyan perakadályt képez, amely alapján a per megszüntetésének van helye. A másodfokú végzése 2022. november 21. napján került kézbesítésre Indítványozó jogi képviselője részére.

II. Az egyedi ügyben alkalmazott Jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének okai

A hatalommegosztás elve sérelme, illetve a bírói jogalkalmazás keretei – Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése, valamint az Alaptörvény 28. cikke

Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata

9. Az Alkotmánybíróság a hatalommegosztás elvével kapcsolatban elvi érveléssel mondta ki a 3323/2022. (VII. 21.) AB határozat [27]-[28] pontjaiban, hogy az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében rögzített alapelv lényege elsősorban nem a közhatalmi tevékenységek funkció szerinti elválasztása, hanem az, hogy az egyes hatalmi ágak kölcsönösen fékezik és ellensúlyozzák egymást. A hatalommegosztás klasszikus felfogása értelmében a törvényhozó hatalom az a hatalmi ág, amely általánosan kötelező magatartási szabályokat (törvényeket) alkot, a végrehajtó hatalom az, amelyik az általánosan kötelező magatartási szabályokat az egyedi esetekre vonatkoztatja, azokat hatósági jogkörben alkalmazza, a bírósági hatalom pedig az, amelyik dönt a jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos jogvitákban.

10. Az Alkotmánybíróság korábban is számos esetben vizsgálta már jogegységi határozatnak az Alaptörvény C) (1) bekezdésében foglalt hatalommegosztás elvének való megfelelését. Az 2/2019. BJE határozatot *ex tunc* hatállyal semmisítette meg az Alkotmánybíróság az 1/2020. (I. 2.) AB határozatával, mivel az többek között megsértette a hatalommegosztás elvét akkor, amikor a vonatkozó anyagi jogi jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes megállapításokat tett, ezáltal pedig lényegében a Kúria a jogalkalmazói szerepéből *de facto* jogalkotóvá vált. 19/2017. (VII. 18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy az ott vizsgált BJE meghozatalakor a Kúria túllépte a jogegység biztosítására vonatkozó alaptörvényi felhatalmazás kereteit, ami az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésének sérelmét eredményezte. Egyúttal kijelentette az Alkotmánybíróság, hogy mivel a C) cikk (1) bekezdése sérelme megállapításra került, az Alaptörvény XXVIII. cikk sérelme vizsgálatát mellőzte.

11. Azaz, amennyiben a jogegységi határozat meghozatalakor a Kúria túlterjeszkedik a jogalkalmazói hatáskörén, úgy az Alkotmánybíróságnak – álláspontunk szerint legalábbis – meg kell állapítania az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében deklarált hatalommegosztás elve sérelmét.

12. Az Alaptörvény 28. cikke rendelkezik a bírói jogalkalmazás kereteiről. E szerint *a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.*

13. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló olyan jogintézmény {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}, amelynek elbírálása során az

Alkotmánybíróság feladata, hogy az Alaptörvényben elismert alapjogoknak ténylegesen érvényt szerezzen. Ebből következően az Alkotmánybíróság feladatához tartozik annak megválaszolása is, hogy egy adott jogszabály mely jogalkalmazói értelmezése találkozik az Alaptörvényben elismert jogokban rejlő egyes követelményekkel. Az Alkotmánybíróság a konkrét döntés és a döntést támadó alkotmányjogi panaszban előadottak értékelése során figyelembe veszi az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjában biztosított vizsgálati jogkörének határait is {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [51]; 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [38]}. Ennek értelmében az Alkotmánybíróság mindaddig tartózkodik attól, hogy törvényértelmezési és szakjogi kérdésekben állást foglaljon {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33], [38]}, amíg a jogalkalmazói jogértelmezés közvetlenül nem befolyásolja valamely alapjog gyakorolhatóságát és tényleges érvényesülését {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [51]; megerősítve: 3208/2014. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [16]}. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza továbbá, hogy a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések önmagukban nem adhatnak alapot az alkotmányjogi panasznak {lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]; legutóbb például: 3379/2018. (XII. 5.) AB végzés, Indokolás [12]}. A jogi indokok helyességének vizsgálata főszabály szerint nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.

14. Az Alkotmánybíróság – a fentiek szerint – az alaptörvény-ellenesség vizsgálata során az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságok jogalkalmazó tevékenységét meghatározó követelményre figyelemmel jár el.

15. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok részére alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie {7/2013. (III. 1.) AB határozat, a továbbiakban: Abh., Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]}.

- *A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre*

16. Mindenekelőtt hangsúlyozzuk, hogy a jelen fejezetben kifejtésre kerülő, a hatalommegosztás elvét ért sérelmet nem önmagában panaszoljuk, hanem a későbbi fejezetekben bemutatásra kerülő alapvető jogi sérelmekkel egyetemben. Ugyanakkor a t. Alkotmánybíróságnak, mint az alaptörvénykonform jogrend legfőbb őrének, vizsgálnia szükséges a nem pusztán alapvető jogokat ért sérelmeket, hanem az azok sérelmén keresztül megvalósuló egyéb, az Alaptörvénybe ütközést megvalósító körülményeket is.

17. A Kúria a Jogegységi Határozatban – amely alapján megszüntetésre került Indítványozó polgári pere – akként foglalt állást, hogy az észszerűség és a józan ész alapján a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdései szerinti kamatigényt kizárólag a büntetőbíróság jogosult elbírálni, amely körülmény a polgári peres eljárásban pergátló akadályt képez.

18. E körben a Kúria *contra legem* és *contra constitutionem* járt el. A Pp. 1. § (1) bekezdésében foglalt követelmény szerint ugyanis kizárólag törvény rendelkezése alapján kerülhet megállapításra a polgáritól különböző bíróság hatásköre. Ezzel szemben a Kúria nem törvény, hanem egy rendelet értelmezése során állapította meg a büntetőbíróság hatáskörét.

19. A Rendelet sem *expressis verbis*, sem *implicite* nem rendelkezett arról, hogy a 89. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt kamatigényt mely bíróság jogosult elbírálni. Nem is rendelkezhetett erről, hiszen

a Pp. 1. § (1) bekezdés kógens rendelkezése értelmében erről kizárólag törvény rendelkezhetne. Ennek garanciális jelentősége van, hiszen a hatalommegosztás elve értelmében a törvényalkotó hatalom hatáskörébe tartozik annak meghatározása, hogy az adott igény elbírálására mely bíróságnak van hatásköre. Továbbá, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében a bírósághoz való alapvető joggal kapcsolatos szabályokat az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében törvényben kell megállapítani.

20. A Kúria ugyan jogosult jogegységi határozatot hozni a joggyakorlat egységesítése körében, ezen eljárása során azonban kizárólag az Alaptörvényben és a törvényekben meghatározott jogalkalmazói hatásköre keretei között járhat csak el. A Kúria a jogegységesítő tevékenysége során nem hozhat a kógens jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes döntést, ugyanis azzal nem értelmezi, hanem felülírja a jogszabályokat. Azaz, még az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési elvek alapján sem állapíthat meg olyan „jogegységesítő” rendelkezéseket, amelyek ellentétesek a vonatkozó jogszabályokkal, pontosabban azok nyelvtani értelmezésével, hiszen ekkor sérülne jogszerűségi követelmény, amely nélkül nem alkalmazhatóak a jogértelmezési elvek sem.

21. A Kúria tehát nem értelmezte a Rendelet rendelkezéseit, amikor megállapította a büntetőbíróság hatáskörét, hanem átírta-kiegészítette azt. Mindezzel az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését megsértve túlerjeszkedett a jogalkalmazói hatáskörén, tiltottan átvéve az Országgyűlést illető törvényhozói hatáskört. Sem a Rendelet, sem egyéb törvény nem rendelkezett arról, hogy mely bíróság köteles a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdései szerinti kamatigény elbírálására, így a Pp. 1. § (1) bekezdése értelmében ezen igényt a polgári bíróságnak kell elbírálnia. Ezt a Kúria semmilyen jogértelmezési elv nyomán nem írhatta volna felül, hiszen a Pp. kógens rendelkezései mindenkor kötik a Kúriát is.

22. Azáltal, hogy a Kúria lényegében bírói hatásköri szabályt állapított meg az 1/2022. számú BPJE jogegységi határozatában, megsértette az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében foglalt hatalommegosztás alkotmányos alapelvét.

23. A t. Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszok esetében megköveteli az alapvető jogok sérelmére történő hivatkozást, így alább kifejtésre kerülnek a konkrét ügyben alkalmazott Jogegységi határozattal kapcsolatban felmerülő alapvető jogi anomáliák is azzal, hogy azokkal szorosan összefügg a fent bemutatott hatalommegosztás elvét ért sérelem.

A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme – Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés

Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata

24. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

25. Az Alkotmánybíróság Alaptörvény hatálybalépését követően is töretlen gyakorlata értelmében a tisztességes eljárás (*fair trial*) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”.

26. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog értelmezésére vonatkozó alkotmánybírósági gyakorlatot legutóbb a 3025/2016. (II. 23.) AB határozat foglalta össze. E döntés Indokolásának [19] bekezdése szerint „egy eljárás tisztességességét mindig esetről estre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembevételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga [...] a tárgyalás igazságosságának biztosítása [...], a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése [...], a törvény által létrehozott bíróság [...], független és pártatlan eljárása [...], illetve a perek ésszerű időn belül való befejezése [...]”.

27. A tisztességes eljárás követelményei közül a törvényes bíróhoz való joggal, illetőleg a törvényes bírótól való elvonás tilalmával kapcsolatban az Alkotmánybíróság korábbi határozatában kifejtette: „[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és az Egyezmény 6. Cikk 1. pontja értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által felállított bíróság bírálja el. A törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el.” {32/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]}

28. A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos érvényesülése tehát magában foglalja az eljárás azon követelményét, hogy az megindítható legyen egy arra hatáskörrel rendelkező bírói fórum előtt. Ahogy azt az Alkotmánybíróság már az Alkotmány 57. §-ával összefüggésben is kifejtette – amely esetjogot az alaptörvényi megfogalmazás azonossága miatt¹ a mai napig irányadónak tart a fórum –, az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és köteleességeket az ott írt módon valóban "elbírálja": az összes, az Alkotmányban részletezett követelmény – a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan (a nemzetközi egyezmények szóhasználatával: fair, équitablement, in billiger Weise) és nyilvánosan folyjék – ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni.

- *A fenti elvek alkalmazás a jelen ügyre*

29. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében, amennyiben biztosított a bírói út, úgy a jogkeresőknek alkotmányos joguk nyílik arra, hogy az igényüket a törvény által felállított bíróság bírálja el. Amennyiben az igényt nem a vonatkozó törvények által megalakított bíróság bírálja el, úgy az eljárás *ipso facto* alaptörvény-ellenessé válik.

30. Az Indítványozó polgári pere a Jogegységi Határozat rendelkezései alapján került megszüntetésre, mivel abban a Kúria a büntetőbíróság hatáskörébe utalta a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdésein alapuló igények elbírálását. Ugyanakkor a fent kifejtettek alapján az igényt nem a büntetőbíróságnak kell elbírálnia, így a Jogegységi Határozat nyomán Indítványozónak nem pusztán sérült, de lényegében meg is szűnt az igényük bírói úton való érvényesíthetősége, azzal, hogy a polgári bíróság megállapította a hatásköre hiányát. A büntetőbíróság előtt, a már jogerősen befejezett ügyekben ugyanis – a Fővárosi Törvényszék 2.B.871/2014/18. számú, illetve az ezt helybenhagyó Fővárosi Ítéletábla 1.Beüf.10.562/2018/3. döntésében is deklaráltnak (I/8., és I/9. számon mellékelve) – erre nincs lehetőség.

31. A Jogegységi Határozat ugyan utal arra, hogy amennyiben az eljárás büntetőbíróság a kamat vonatkozásában történő döntéshozatalt mellőznél, úgy a jogosult, az erre figyelemmel őt ért kár vonatkozásában – a kártérítés szabályai szerint – fordulhatna a polgári bírósághoz. Ezen utalás ugyanakkor nem biztosítja a Rendeletben meghatározott jogérvényesítés lehetőségét. A Jogegységi Határozatból következően az Indítványozó, a Rendelet szabályaiból következő (a joggyakorlat által elismert) kamatfizetéshez való jogát nem tudja perbe vinni, amelyet nem pótol, hogy igényével a Rendeletben foglaltaktól eltérően más – számára sokkal terheesebb, és gyakorlatilag csak formális – jogcímen a polgári bírósághoz fordulhat. Ez utóbbit, azaz a más jogcímen történő igényérvényesítés érdemi lehetőségét – a továbbiakban részletesen kifejtett indokaink alapján – már itt is vitatjuk.

¹ Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában megállapította, hogy a hatályon kívül helyezett alkotmánybírósági határozatokban kidolgozott érvek, jogelvek és alkotmányossági összefüggések felhasználhatók az újabb ügyekben vizsgálendő alkotmányjogi kérdések elbírálásakor is, „ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntés indoklásába történő illesztése.” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [32]} Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor – az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán – irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot.

32. A Rendeletben foglalt jog perbevitelétől, e joga érvényesítése végett történő bírósághoz fordulás jogától tehát a Jogegységi Határozat elzárta Indítványozót, amellyel az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga – önmagában is – megsértésre került.

33. Ez utóbbi jogsérelem az igényérvényesítés további lehetőségének mérlegelése hiányában is megállapítható. Emellett azonban hivatkozni kívánok arra is, hogy a Jogegységi Határozatban hivatkozott – kártérítés jogcímén történő – igényérvényesítés lehetősége a „fair trial” elvnek, minőségnek egyébként sem felel meg. A Rendeletből következő önálló, objektív jogcím szerinti kamatfizetési igény lehetőségét ugyanis nem pótolhatja egy olyan jogcím, amely ugyanezen igény érvényesítésének lehetőségét szubjektív, felróhatósági alapon biztosítja, s amellyel az igényérvényesítést mind formálisan, mind tényszerűen általában is terheesebbé, jelen ügyben pedig gyakorlatilag lehetetlenné teszi a jogosult számára.

34. Rá kívánunk tehát mutatni, illetve hivatkozni kívánunk továbbá arra, hogy a kártérítés jogcímén történő igényérvényesítés lehetősége a jelen panaszbeadvánnyal érintett konkrét ügyben mindössze formális. Kártérítés jogcímén a tényleges igényérvényesítés lehetősége gyakorlatilag kizárt, e jogcím érdemi lehetőséget nem biztosít a jogosult – így az Indítványozó – részére. A büntetőbíróóságok ugyanis a Jogegységi Határozat meghozataláig egyetlen esetben – és ismereteink szerint azóta sem – hoztak döntést a lefoglalt összegek utáni a kamat vonatkozásában, a büntetőbíróóságok eljárása teljesen homogén, egységes és következetes volt e tekintetben. Erre figyelemmel pedig, a kártérítési perben eljáró bíróságok (illetve a per alperesei) megalapozottan hivatkozhatnak a jogorvoslat kimerítésének hiányára, valamint a korábbi időszakban kialakult joggyakorlatra, s ezáltal felróhatóságuk hiányára, amelyek a kártérítés címén való igényérvényesítés feltételei.

35. Az Indítványozó – a kialakult joggyakorlatra tekintettel, s ennek egységét utóbb megerősítő Kúriai döntés okán – alappal mellőzte a jogorvoslati kérelem előterjesztését a büntetőeljárásban, ami a kártérítési igény feltétele (Ptk. 6: 548 § (1) bekezdés). A büntetőeljárásban ugyanis fel sem merülhetett az Indítványozó részéről, hogy az addig egységes joggyakorlat (Győri Törvényszék P.20.340/2013/46. számú-, Győri Ítélőtábla Pf.III.20.074/2014/4. számú-, Tolna Megyei Bíróság 10.P.20.571/2008/38. számú-, Pécsi Ítélőtábla Pf. III 20 196-2010-9.számú ítéletei - I/10-13. sz. mellékletek) a Jogegységi Határozattal utóbb megváltoztatásra kerül.

36. A kártérítés címén történő érdemi igényérvényesítésnek további akadályát jelenti a kirívóan súlyos jogsértés doktrínája. A Kúria, illetve az alsóbb fokú bíróságok által töretlenül alkalmazott, több évtizedes joggyakorlat szerint ugyanis, a kártérítési felelősség csak kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés esetén állapítható meg. Ahogyan erre például a jogegységi eljárás indítványozója által is hivatkozott egyik döntés rámutat: *Az ilyen kártérítési igény – az egyéb törvényi feltételek fennállta esetén – akkor lehet alapos, ha a jogerős döntésben megjelenő hiba kirívóan téves jogalkalmazás eredménye* (Győri Ítélőtábla Pf.20019/2020/7.). A kártérítési perben eljáró bíróság, a büntetőbíróóság kamatfizetésről való rendelkezése hiányát – amelyet a büntetőeljárásban az eddig (és jelenleg is) uralkodó gyakorlat szerint soha, egyetlen büntetőbíróóság sem gyakorolt, ám ezzel szemben az ugyanerről (a kamatfizetésről) való döntés polgári perben történő alkalmazása széles körű volt – nem tekinti olyan kirívóan téves jogalkalmazásnak, amely a jogosult igényét megalapozná.

37. Az Alkotmánybíróság több döntésében is rámutatott, hogy a jogi szabályozásnak – így a jogegységi határozatnak – olyan jogi környezetet kell teremtenie, hogy a felperesek perbe vitt jogai érdemben elbírálhatóak legyenek. (39/1997. (VII. 1.) AB határozat, 8/2011. (II. 18.) AB határozat, 5/2013. (II.21.) AB határozat). A felperes igényét ezzel szemben nemhogy biztosítani mulasztotta el a jogegységi határozat, hanem az alkotmányos alapelvekkel szemben, a joggyakorlat szerint már biztosított igényérvényesítés lehetőségét is kifejezetten kizárja.

38. A Jogegységi Határozat meghozataláig irányadó joggyakorlat vonatkozásában rá kell mutatni továbbá, hogy – a Jogegységi Határozatban foglaltakkal szemben – az eljáró bíróságok gyakorlata nem volt „széttartó”. A Rendeletben foglaltak alapján eljáró bíróságok törvényszéki, és ítéltáblai szinten kivétel nélkül, valamint a Kúria – a fenti hivatkozott – érdemi végzésével ugyancsak megállapította hatáskörét korábban. Az egyetlen kivétel a Jogegységi Határozatban is hivatkozott Szentendrei Járásbíróság 8.P.20.070/2018/20. számú döntése volt, amely ugyanazon felek között, ténybeli és jogi alapját tekintve ugyanabban az ügyben született, amelyet a Kúria utóbb érdemi végzésével elbírált. Ebből pedig az a megalapozott következtetés vonható le, hogy a Kúria – érdemi döntéshozatalával – implicit módon felülbírálta a járásbíróság hatásköre hiányát megállapító döntését. Utóbbiakra tekintettel az ítélezési gyakorlat egyöntetű volt e kérdésben, a Jogegységi Határozatban foglaltakkal szemben, az eljáró bíróságok megállapították hatáskörüket.

39. Erre tekintettel mind a Jogegységi Határozat, mind az annak alapján megszüntetett eljárás tisztességtelenségéhez vezet önmagában az a körülmény is, hogy a jogegységi eljárás feltételül szabott – az egyes eljáró bíróságok ítélezési gyakorlata közötti – eltérő joggyakorlat, s erre tekintettel a jogegységi eljárás feltételei érdemben nem álltak fenn. Ezért, a jogszabályi feltételek hiányában született jogegységi határozat, valamint a jogegységi határozat alapján született bírósági döntések sem lehetnek jogszerűek, az alapjogi rendelkezésekkel – különösen a tisztességes eljárás követelményével – konform, azzal összhangban lévő döntések. A jogegységi eljárástól nem választható el az a körülmény sem, illetve az eljárás tisztességtelensége körében értékelendő az is, hogy az eljárás kezdeményezője a legfőbb ügyész, azaz a II. fokú alperes vezető képviselője volt. Álláspontunk szerint az tisztességes eljárás – különösen annak egyik elemét jelentő fegyveregyenlőség elvének – megsértését jelentette továbbá az is, hogy a permegszüntetés alapját egy olyan jogi-döntéshozatali aktus képezte, amelyet – az első fokon (a Kúria érdemi-kötelező végzésére is figyelemmel) fizetésre kötelezett – II. r. alperes vezetője kezdeményez, az eljárásban ugyanakkor az Indítványozó felperesnek még csak lehetősége sincs felszólalni, érdekeit bármely módon képviselni.

40. Utóbbiak összegzésével tehát, a Jogegységi Határozatban megjelenő *contra legem* és – már a jogegységi eljárásban is megnyilvánuló – *contra constitutionem* döntéssel, illetve az ebből fakadó-, ennek alapján született megszüntető végzésekkel az Indítványozó mind a Rendeletből következő joga – a korábbi bírósági gyakorlat által is megerősített – önálló jogcímen történő, mind pedig a kártérítés jogcímen történő igényérvényesítéstől elzárásra került, valamint a büntetőeljárásban történő utólagos igényérvényesítés lehetősége is megszűnt.

41. Összefoglalóan hivatkozunk arra, hogy a törvényes bíróhoz való jog az eljárással szemben támasztott olyan objektív követelmény, amely nem enged mérlegelést. Amennyiben tehát az eljáró bíróság nem volt törvényesen megalakítva, vagy ha a törvényes bíróság a jogszabályok kógens rendelkezéseivel szemben nem folytatja le az eljárást, úgy sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapvető jog.

42. Így habár a kógens törvényi rendelkezések értelmében a polgári bíróságnak kellett volna elbírálnia az ügyet, az a Kúria alaptörvény-ellenes Jogegységi határozata alapján – szintén alaptörvény-ellenesen – megállapította a hatásköre hiányát, s így – mivel a törvényes bíróság nem hozott érdemi döntést az ügyben – elvonásra került Indítványozónak a bírósághoz forduláshoz való alapvető joga. Ez pedig olyan súlyosan sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt bírósághoz való alapvető jog követelményét, hogy az önmagában alapot képez a Jogegységi határozatnak a megsemmisítésére.

43. A fentiek alapján kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy a Jogegységi határozat sérti Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogát.

44. Ezen körülményre Indítványozó még a peres eljárás folyamatban léte alatt felhívta az eljáró másodfokú bíróság figyelmét és kérte, hogy az függesse fel az eljárást és forduljon a t. Alkotmánybírósághoz annak érdekében, hogy megállapításra kerüljön a Jogegységi Határozat alaptörvény-ellenessége. A Fővárosi Ítéltábla ezt megtagadta Indítványozótól, holott a fenti jogsérelmet észlelnie kellett volna, s az Abtv. 25. § (1) bekezdése kógens rendelkezése értelmében kötelessége lett volna kezdeményezni az egyedi normakontroll eljárást annak érdekében, hogy ne kerüljön a perben alaptörvény-ellenes jogegységi határozat alkalmazásra.

A Fővárosi Ítéltábla e körben nem foglalkozott a hatalommegosztás elvét ért súlyos sérelemmel, illetve a tisztességes eljárás követelményével, holott a Kúria a Jogegységi Határozatában – a fent kifejtettek szerint – nyilvánvalóan megsértette azt.

45. Így pedig nem pusztán a konkrét perben alkalmazott Jogegységi Határozat tekinthető alaptörvény-ellenesnek, hanem az első- és másodfokú bíróság eljárása is, hiszen habár jogszabályi kötelessége lett volna az eljáró bíróságnak mindent megtenni azért, hogy ne kerüljön alkalmazásra a perben alaptörvény-ellenes jogegységi határozat, ezen kötelezettségének nem tett eleget, konzerválva ezáltal az eljárás tisztességtelenségét, különösen a bírósághoz való jogot sértő állapotot. Kérjük ezért a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 28. § (2) bekezdésében foglalt jogkörében szíveskedjen megvizsgálni a Budapest Környéki Törvényszék 4.P.20.360/2022/5. számú végzését, a Fővárosi Ítéltábla a 4.Pkf.25.825/2022/2. számú végzését, illetve az ezeket megelőző első- és másodfokú eljárások alkotmányosságát is.

A tulajdonhoz való alkotmányos jog sérelme – Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés

- Az Alkotmánybíróság, illetve az Emberi Jogok Európai Bírósága irányadó gyakorlata

46. Az Alkotmánybíróság a 3076/2017. (IV. 28.) AB határozatban foglalta össze a tulajdonhoz való alapvető joggal, illetve azon belül is a jogos várománnyal kapcsolatos álláspontját. E szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében előírt rendelkezés alapvető jogi oltalomban részesíti tulajdont. Az Alkotmánybíróság felfogása szerint a tulajdon alkotmányjogi oltalma az értékgarancia és a közérdekű korlátozás ismérvei mentén elsősorban az állam közhatalmi beavatkozásaival szemben nyújt védelmet. Az Alkotmánybíróság emlékeztet az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében elismert tulajdonhoz fűződő jog körében kialakított következetes gyakorlatára, amely szerint az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével, sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványai, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkori közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A tulajdonhoz való alapjog a már megszerzett tulajdont, illetve – kivételes esetekben – a tulajdoni várományt védi.

47. Az Alkotmánybíróság gyakorlata a tulajdonhoz való alapjog tekintetében nagyon megszorító, azonban az Alkotmánybíróság több korábbi határozatában is kiemelte, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága által kialakított standardokhoz tartja magát.

48. Az Emberi Jogok Európai Bírósága a Nagy Béláné kontra Magyarország-ügyben a tulajdonhoz való joggal kapcsolatban megállapította, hogy bár az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke csak a személy már létező javaira alkalmazandó, és tulajdon megszerzésére nem keletkeztet jogot (ld. Stummer v. Austria [GC], no. 37452/02, § 82, ECHR 2011), bizonyos körülmények között valamely vagyonelem megszerzésére vonatkozó „jogos várakozás” is védelmet élvezhet az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke alapján (Nagy Béláné kontra Magyarország [GC], 53080/13, § 74; ld. többek között Anheuser-Busch Inc. v. Portugal [GC], no. 73049/01, § 65, ECHR 2007-I).

49. A jogos várakozásnak a pusztán reménynél konkrétabbnak kell lennie és jogszabályi rendelkezésen vagy jogi aktuson – például bírósági határozaton – kell alapulnia. Az a remény, hogy egy rég megszűnt tulajdonjog feléledhet, nem tekinthető „jóság”-nak; az olyan feltételes igény sem tekinthető „jóság”-nak, amely a feltétel be nem következése miatt elévült (ld. Gratzinger and Gratzingerova v. the Czech Republic (dec.) [GC], no. 39794/98, § 69 és § 73, ECHR 2002-VII). Továbbá, nem keletkezik „jogos várakozás” akkor, ha a hazai jog helyes értelmezése és alkalmazása vitatott, s a kérelmező beadványait a nemzeti bíróságok ezt követően elutasítják (ld. Kopecký v. Slovakia [GC], no. 44912/98, § 50, ECHR 2004-IX). Ugyanakkor, a hazai jogban elismert tulajdonosi érdek az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének alkalmazásában még akkor is „jóság”-nak minősülhet, ha bizonyos körülmények között visszavonható (Nagy Béláné kontra Magyarország [GC], 53080/13, § 75).

50. Ha az érintett személy nem teljesítette vagy többé már nem teljesíti egy adott juttatásban vagy nyugdíjban való részesüléshez a hazai jogban előírt jogi feltételeket, akkor abban az esetben nem történik beavatkozás az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkébe (ld. *Rasmussen v. Poland*, no. 38886/05, § 71, 28 April 2009), ha a feltételek a kérelmező adott juttatásra való jogosulttá válása előtt változtak meg (ld. a fent hivatkozott *Richardson*, § 17). Ha valamely nyugdíj felfüggesztésére vagy csökkentésére nem a kérelmező saját körülményeiben bekövetkezett változások, hanem a jogszabály vagy a jogszabály végrehajtásának megváltozása miatt került sor, akkor az az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkében biztosított jogokba való beavatkozást eredményezhet (*Nagy Béláné kontra Magyarország* [GC], 53080/13, § 86).

- *A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre*

51. A támadott Jogegységi határozat értelmében Indítványozónak a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdései alapján támasztott, jelentős összegű kamatigényét kizárólag büntetőeljárásban lehetne elbírálni, amely körülmény alapján a polgári per megszüntetésre is került. A fent kifejtettek alapján azonban megállapítható, hogy a Kúria határozata alaptörvény-ellenes, a Jogegységi Határozat alapján pedig Indítványozót megfosztották az igénye törvényes úton való érvényesíthetőségétől, azaz sérült a tulajdonhoz való alkotmányos joga.

52. Tegyük fel továbbá – *ad absurdum* –, hogy valóban csak büntetőeljárásban lehetne érvényesíteni a készpénz lefoglalását követő-, a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdései szerinti kamatigényt. Ez esetben a kamatjogosultak jelentős köre, így konkrétan Indítványozó részére is *ipso iure* kizárttá válna az igény érvényesítése, mivel esetében az a büntetőeljárás, amelyben a lefoglalás megtörtént, már jogerősen lezárult. A Be. a preambuluma értelmében az eljárás tárgya a büntetőjogi felelősségre vonás. Amennyiben lezárul a büntetőeljárás, úgy olyan addicionális kérdések vonatkozásában, amelyek nem a terhelt felelősségre vonásával kapcsolatosak, a Be. szabályai szerint – a fent hivatkozott (és az I/8., 9. szám alatt csatolt) törvényszéki és ítéltáblai döntésekkel is megerősítetten – nincs helye a büntetőeljárás újraindításának, valamint a korábbi határozatok kiegészítésének.

53. Így pedig, amennyiben a készpénzlefoglalás utáni kamatigényét a jogosult nem tudta a büntetőeljárásban érvényesíteni, úgy annak lezárultát követően – habár elméletileg lenne lehetősége az igényét érvényesíteni – valójában (a fentiek szerint) elesik attól, hogy az őt jogosan megillető kamatokat számára megtérítsék.

54. Tehát megállapítható, hogy amennyiben a támadott Jogegységi Határozat alapján Indítványozó kamatigényét kizárólag büntetőeljárásban lehetne elbírálni, úgy Indítványozó elesne az igényérvényesítés lehetőségétől. E körben következő lépésként azt kell megvizsgálni, hogy Indítványozó kamatigénye alkotmányos védelmet élvez-e.

55. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében az alkotmányos tulajdonjog köre szűkebb a polgári jogi tulajdonfogalomnál. Alapvetően az alkotmányos védelem a már megszerzett tulajdont védi, ugyanakkor bizonyos esetekben a jogos váromány is védelmet élvezhet. Különös tekintettel az Emberi Jogok Európai Bírósága által kimunkált gyakorlatra, megállapítható, hogy amennyiben a váromány a puszta várakozásnál konkrétabb, és azt jogszabály konstituálja, úgy az jogszerűnek tekintendő. Sérül ugyanakkor a jogos váromány, amennyiben azt az állam indokolatlanul és kompenzáció nélkül vonja meg a jogosulttól.

56. A Rendelet 89. § (1)-(2) konstituálta Indítványozó részére az igényérvényesítés kereteit a készpénzlefoglalás utáni kamatigényére. Indítványozót, a Rendelet szabályai szerint vitán felül – a Jogegységi Határozat szerint is – megilleti a lefoglalt összegek után járó kamatigény. Indítványozó kamatigénye tehát nem pusztán egy reménybeli várakozás, hanem az egy jogszabályon alapuló konkrét igény. Azáltal viszont, hogy egy lehetetlen jogi útra terelte a támadott Jogegységi Határozat Indítványozó igényérvényesítését, a Kúria a Jogegységi Határozatával, illetve az alapján a Budapest Környéki Törvényszék és a Fővárosi Ítéltábla konkrét megszüntető végzésével lényegében megszüntették Indítványozónak az igényérvényesítési lehetőségét, azaz elvonták az őket megillető jogos várományukat.

57. Így pedig megállapítható, hogy még ha valóban büntetőeljárásban is lehetne csak érvényesíteni a Rendelet 89. § (1)-(2) bekezdése szerinti igényt, úgy a támadott Jogegységi határozat súlyosan megsértene Indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való alkotmányos jogát.

III. Kérelem

Összegezve a fentebb részletesen kifejtett indokainkat, a megtámadott Jogegységi határozat sérti az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében foglalt hatalommegosztás elvét, az Alaptörvény 28. cikkét, Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való alkotmányos jogot.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A beadványban részletesen kifejtett indokok alapján kérjük, hogy a Kúria 1/2022. számú BPJE jogegységi határozatát, mint az egyedi bírósági ügyben alkalmazott alaptörvény-ellenes jogegységi határozatot – annak meghozatalára visszamenő hatállyal – semmisítse meg, továbbá vizsgálja felül a Budapest Környéki Törvényszék 4.P.20.360/2022. ügyszámon-, valamint a Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.25.825/2022. ügyszámon folyamatban volt eljárásainak alkotmányosságát is.

Budapest, 2023. január 19.

Tisztelettel,

Az Indítványozó képviselőjében:

Dr. Kovács
Vince

Kovács Vince Ügyvédi Iroda
dr. Kovács Vince
ügyvéd

